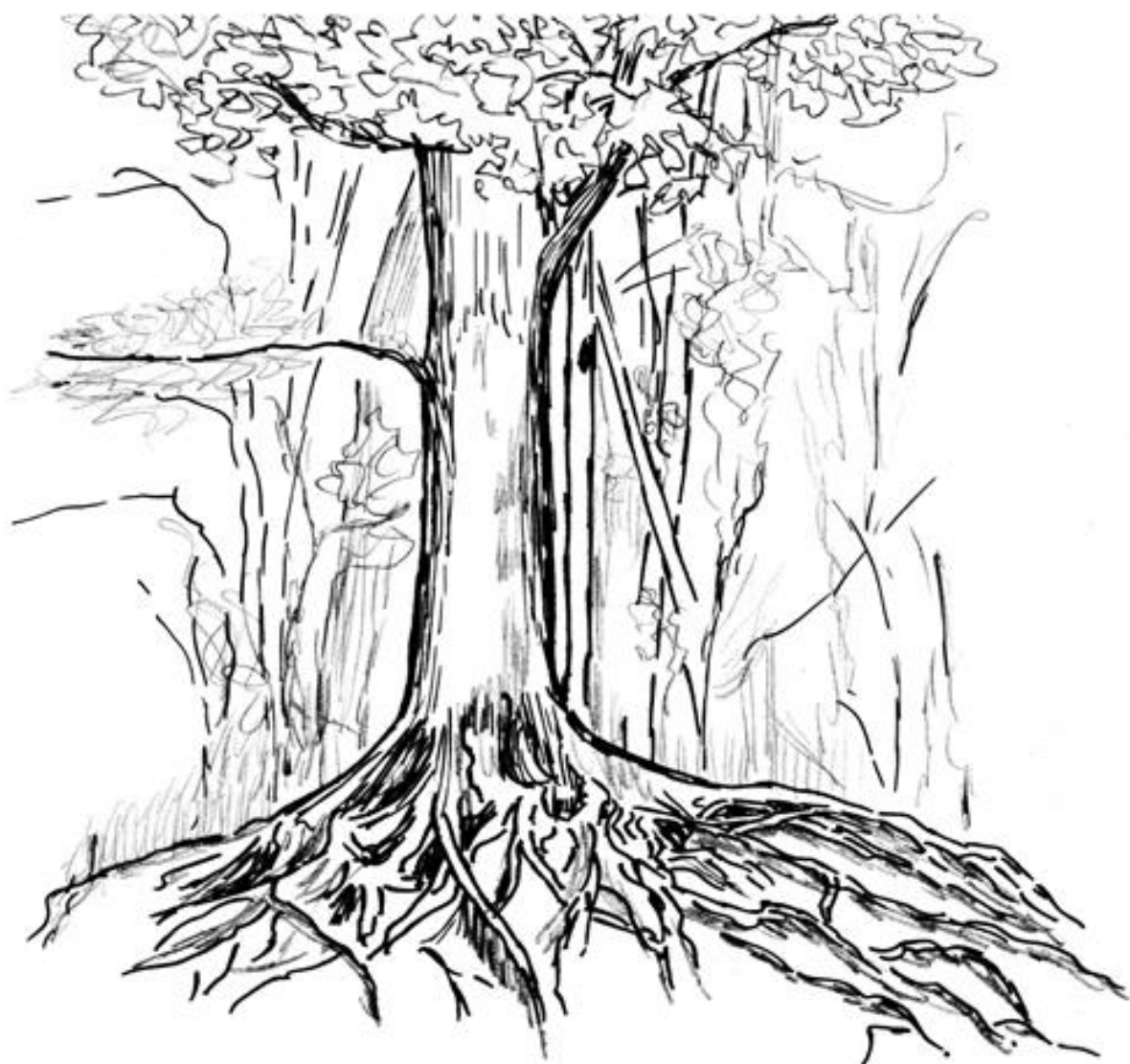

Staeltje Natuur

no. 85

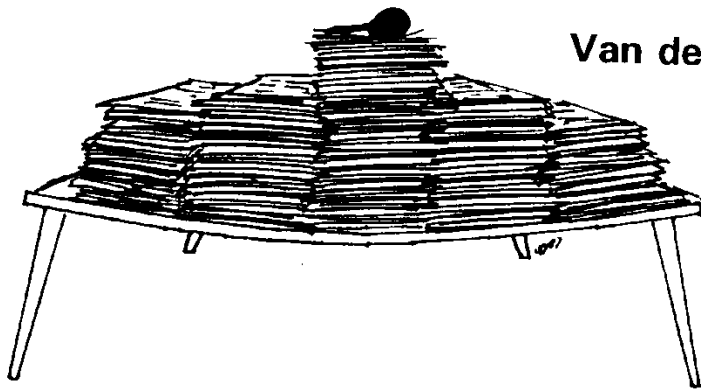
januari 2019

Uitgave van de vereniging
"Vrienden van het Staelduinse Bos"

Inhoudsopgave

3	Van de redactietafel
4	Eikenpages in het Staelduinse Bos
4	Hoe was uw zomervakantie ?
5	Mededeling en oproep e-mail adressen
5	Ledenadministratie
5	Grote grazers in natuurgebieden
6	Jaarverslag vereniging Vrienden van het Staelduinse Bos 2017-2018
8	Verslag algemene ledenvergadering op de Staelduindag 30 juni 2018
9	In memoriam Mary Thomson.
9	Agenda 2019
10	Informatie vereniging "VRIENDEN VAN HET STAELDUINSE BOS"

Van de

redactietafel

Voor u ligt een ongewone noodeditie van het Staeltje Natuur. We bieden u dit aan met de beste wensen voor 2019, we wensen u toe dat het een jaar met veel mooie natuurmomenten en een goede gezondheid mag worden.

Deze keer is het ons niet gelukt om een volledig tijdschrift uit te brengen in de vertrouwde vorm.

Door de gevolgen van ziekte in ons gezin ontbreekt de tijd en de energie om dit werk voort te zetten.

Als 3-persoons redactie zijn we kwetsbaar en voor Rita Hoogland is het niet mogelijk om het in haar eentje over te nemen. De redactie heeft dus dringend uitbreiding, vervanging van de eindredactie.

Wij, Gerrit en Els Keizer, doen al redactiewerk vanaf september 1985, toen Staeltje no. 19 uitkwam. Telt u maar na, dit is het 67^e nummer dat door onze handen gaat. Nu is dus het moment gekomen om het aan opvolgers over te dragen. De grote vraag daarbij is:

WIE GAAT DE REDACTIE VAN STAELTJE NATUUR OVERNEMEN?

Zonder nieuwe redactie is er een grote kans dat ons ledentijdschrift gaat verdwijnen. Voor veel van onze leden is dit juist het belangrijke bindmiddel met de vereniging, laat dat niet gebeuren!

Voor zover het in ons vermogen ligt, zullen we vanzelfsprekend de nieuwe redactie op weg helpen en steunen.

Gerrit en Els Keizer

REDACTIE GEZOCHT

Per direct zoeken we vervanging voor de eindredactie van het Staeltje Natuur.

U kunt zo snel mogelijk aan de slag om no. 86 op tijd klaar te hebben. Dit bevat de uitnodiging voor de jaarvergadering, dus die moet eind mei/begin juni bij de drukker liggen.

We zoeken liefst meerdere leden, die

- de belangen van de vereniging en de natuur in een tijdschrift willen verwerken
- tijd beschikbaar hebben in 2 periodes per jaar (voor een zomer- en winternummer)
- handig zijn met teksten en afbeeldingen verwerken op de computer
- de Nederlandse taal goed beheersen
- zelf actief de informatie kunnen en willen verzamelen

Meld u aan op: staelduinsebos@hotmail.com of telefonisch op 010-5925298

Of via onze secretaris: Kees Hendriks, c.hendriks4@kpnplanet.nl of 0174-620131

Eikenpages in het Staelduinse Bos

Eikenpage (>40 ex.), kruidentuin bezoekerscentrum d'Oude Koestal, Staelduinse Bos.

Als KNNV zijn we meerdere malen actief betrokken geweest bij het Staelduinse Bos o.a. voor inventarisaties en excursies. Tijdens een bezoek op 18 juli aan het bezoekerscentrum werden wij zo vriendelijk ontvangen met koffie, koek en een praatje, dat we gelijk lid zijn geworden. En of het nu toeval is of niet, we werden in de tuin mede door het prachtige weer verrast door grote aantallen eikenpages, in onze regio een zeldzame vlinder.

In de zeer fraaie en vlinderrijke kruidentuin van de vereniging Vrienden van het Staelduinse Bos was het erg warm (ca. 35 °C.) en ondanks windkracht 4/5 erg luw. Ik ben gestopt met de vlinders te tellen bij 40 ex. Er waren circa 10 ex. per **zomereik** en er staan meer dan 4 zomereiken rond de kruidentuin. De eikenpages vlogen zo'n 10 meter omhoog de eik in en dan weer met een noodgang terug en scheerden over de planten in de kruidentuin. De enige plant waarop ze soms heel even rustten was de **vrouwenmantel**. Op dat moment kon ik met moeite een foto maken. Gezien het aantal is dit is een belangrijke locatie voor de eikenpage in onze regio.

Huub van 't Hart,
secretaris Natuurbescherming KNNV afdeling Delfland.

foto: Huub van 't Hart

Hoe was uw zomervakantie ?

Dat was de vraag die mij heel vaak gesteld werd. Het antwoord was al even onzinnig als de vraag. Natuurlijk antwoord je dan: "Mijn vakantie was fijn lekker gerelaxt en veel gezien." Even natuurlijk vraag je dan naar hun vakantie en als te verwachten antwoorden ze met min of meer de zelfde regel. Maar dit jaar was er een opmerkelijke toevoeging: "Ja, maar het was wel verschrikkelijk warm."

Eigenlijk wel vreemd, want iedereen wil graag mooi weer tijdens de vakantie. De strandtent-eigenaren, de vakantie en recreatiecentra, de zwembaden, e.d. waren heel blij met dit "mooie weer". Het was dan ook wel een uitzonderlijk mooi en warm jaar, vele records werden verbroken. Maar er waren natuurlijk ook mensen die niet zo blij waren. Denk aan de boeren waar het gewas op het land verschroeide, de melkveehouders, die het wintervoer (gras) moesten oogsten en aan de dieren moesten voeren, omdat het gras in de weide verdord was.

De binnenscheepvaart, die of helemaal niet kon varen of alleen met een halfvol geladen schip. Ook dit kwam door de droogte. Verder zijn er ook weer verschillende natuurbranden geweest. Alles bij alles is er ook een negatieve kant aan het mooie en warme weer. Al gauw werd er naar een schuldige gezocht. Het milieu werd als eerste aangewezen en daarbij de industrie en het weg- en luchtverkeer. Ook de energiesector gas en elektriciteit werd aangewezen als schuldige. Misschien is dit waar, maar zelf herinner ik mij dat toen ik ± 10 jaar was dat er toen ook perioden van warm weer waren die toen "HITTEGOLVEN" genoemd werden, met de boven beschreven gevolgen. Toen sprak men nog niet van milieugevaren en werd het een mooie zomer genoemd.

Het is niet te ontkennen dat het milieu er iets mee te maken kan hebben, maar er is geen reden om ineens in paniek te raken en heel Nederland van het gas af te helpen. Dat kan alleen als er een goed alternatief is en dat is er (nog) niet. Het omschakelen naar elektriciteit geeft meer milieuvuiling dan het op een betere methode te doen. Denk aan waterstofgas als bron van verwarming en energie. Natuurlijk is er ook een goedkope manier om verkoeling te zoeken. Je kan gaan zwemmen en wandelen door een bos. Een bos is al gauw zo'n 4 graden koeler dan in een dorp of stad. Gelukkig hebben we hier het Staelduinse Bos, waar we op warme dagen verkoeling kunnen vinden en het is nog gratis ook.

P.Adriaanse

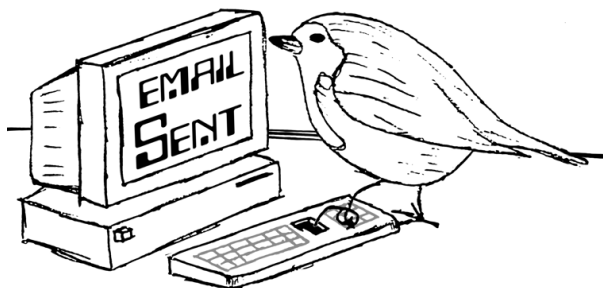
Mededeling en oproep e-mail adressen

Via de e-mail blijven we onze (onregelmatige) nieuwsbrief versturen. Deze verschijnt 4 tot 6 keer per jaar, maar alleen digitaal dus als e-mail.

Daarom hierbij een extra oproep om uw mailadres door te geven via staelduinsebos@hotmail.com of c.hendriks4@kpnplanet.nl

Dit is natuurlijk alleen nodig als u de digitale nieuwsbrief momenteel nog niet ontvangt.

Kees

Ledenadministratie

Voor de verwerking van de contributies helpt u ons met een vlotte betaling. Dat scheelt het maken van de herinneringsbrieven in juni (of zelfs ook weer in oktober).

Vermeldt u bij de betaling van contributie altijd het betalingskenmerk. Dit bestaat uit 2 getallen: lidnummer - jaartal. Zo kunnen we u vinden in de administratie. Een naam bij een rekening is nl. niet altijd gelijk aan die waaronder u staat ingeschreven.

Als het voor u gunstiger is om 2 jaren tegelijk te betalen, kan dat natuurlijk. Graag weer wel voor eind november, om te voorkomen dat u uitgeschreven en later weer ingeschreven wordt. Het betalingskenmerk is voor 2 jaren: lidnummer-1^e jaartal-2^e jaartal.

Ook de ledenadministratie is vrijwilligerswerk, op deze manier kunt u me enorm helpen met de hoeveelheid werk die het met zich meebrengt.

Els Keizer

De grote grazers in natuurgebieden

Heerlijk wandelen in de duinen van Zuid-Holland en daar de Schotse Hooglanders of de Konikpaarden tegenkomen? Geen probleem. De grote grazers worden in natuurlijke omstandigheden opgevoed door hun moeder, zussen en andere volwassen dieren. Ze zullen vrijwel geen gedragsproblemen veroorzaken als bezoekers op afstand blijven en ze niet voeren. Hoe schattig de kalfjes ook mogen zijn.

Sinds de tachtiger jaren zijn in Nederlandse natuurgebieden runderen en paarden uitgezet die verwant zijn met al lang geleden in Nederland uitgestorven oersoorten. Ze zijn geselecteerd op kwaliteiten als zelfredzaamheid bij het voedsel zoeken en zelfstandig afkalven en worden goed gesocialiseerd. Al eerder, zo rond 1900, zijn ook een aantal grote grazers ingevoerd door jagers en eigenaren van landgoederen. Hierbij ging het om damherten, moeflons en inheemse soorten, zoals edelherten en wilde zwijnen. Die toen nog wel in Europa leefden, maar niet meer in Nederland. Al deze grote grazers houden samen met nog andere, al dan niet natuurlijk levende kleine en grote soorten dieren diverse natuurgebieden open. Met bijkomend voordeel: het helpen verspreiden van plantenzaden, zoals door de Schotse Hooglander de zaden van de Grote Klis. Open landschappen zoals de prachtige struikheides op de Veluwe zijn naast bossen heel belangrijk, want daarin kan meer soortenrijkdom ontstaan dan in gesloten bossystemen.

De kuddes runderen en paarden zijn het jaar rond aanwezig. Het is van belang op afstand te blijven en rustig te passeren en zeker niet de dieren te voeren zodat ze niet vroegtijdig als vleeshapje verwerkt worden, vanwege door mensen veroorzaakte gedragsproblemen. Een ieder die er oog voor heeft, kan in de natuurgebieden de schoonheid en hardheid van vrij groeiende natuur (leren) waarderen. Ook in de winter.

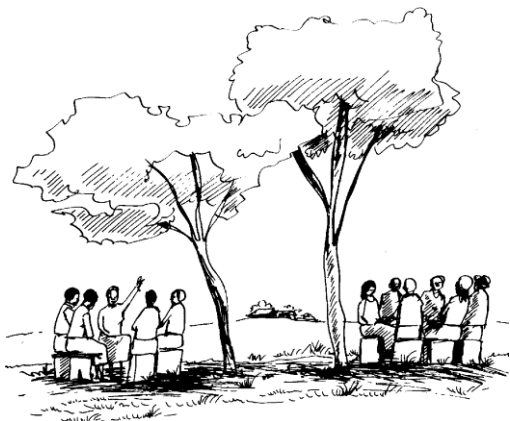
Bronnen: (1)-blad: 'Het edelhert, herfst 2018;

(2)-Natuurbericht:

<https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports>

Rita Hoogland

Jaarverslag vereniging Vrienden van het Staelduinse Bos 2017-2018

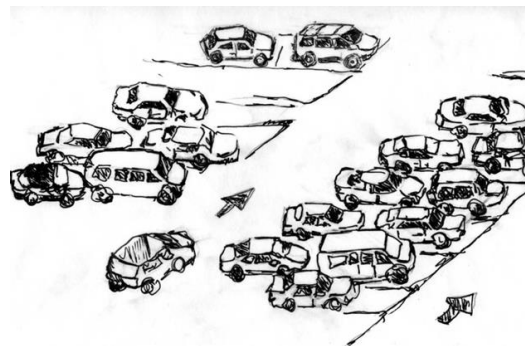
De afgelopen maand las ik in de krant een paginagroot verhaal over het Staelduinse bos. Defensie die 65 jaar geleden in het bos een munitieopslagplaats realiseerde en havenbaronnen die in een later stadium een deel van het bos plat wilden gooien voor een golfbaan. Een prachtig artikel dat ook de ontstaansgeschiedenis van de vereniging "Vrienden van het Staelduinse Bos" markeert. Een levendige vereniging met tot op de dag van vandaag meer dan 1000 leden en ruim 50 vrijwilligers die zich inzetten voor het bezoekerscentrum, de tuin, de activiteiten en allerlei andere zaken.

Het bestuur heeft het dit jaar erg druk gehad. Vier keer werd er vergaderd en dit jaar door ziekte en andere uitval slechts 1x met ZHL. Daarnaast werd veel extra tijd gestoken in enkele actuele zaken. Ik noem hier twee bijzondere zaken, waarvan één al vele jaren op onze vergaderingen terugkwam.

Er is veel te doen om de (her)inrichting van de Bonnenpolder. De vereniging "Natuurbegraven Nederland" heeft een voorlopig koopcontract getekend en sindsdien staat men in Hoek van Holland op scherp. Geen botten in de polder, zo kunnen we ook nu nog lezen. Er is dus anno 2017 weer veel strijd, net als in het verleden. Gaat hier een natuurgebied verloren of is het juist de redding ervan? Wij besluiten ons neutraal te houden, maar wel mee te praten in de drie gebiedsateliers die moeten leiden tot de herinrichting van dit gebied. Niet meepraten betekent dat je een kans verloren laat gaan om invloed te hebben. Inmiddels heeft u allen er veel over kunnen lezen. Als bestuur hebben we jullie geïnformeerd via Staeltje Natuur. Tijdens de nieuwjaarsreceptie hebben we een korte excursie gehouden en we hebben Natuurmonumenten, Het Zuid-Hollands Landschap en Natuurbegraven Nederland de gelegenheid gegeven om op een zondag in januari de Koestal te gebruiken om voorlichting te geven aan bewoners vanuit Hoek van Holland en ieder die verder informatie wilde. Zo zijn we doorlopend actief betrokken. Onze opstelling heeft ons 3 tot 5 leden gekost. Dat is onvermijdelijk in dit soort zaken, maar bleef dus erg beperkt.

De huidige stand van zaken: De gebiedscommissie heeft na een enquête een min of meer negatief advies gegeven;

een ambtelijke commissie in Rotterdam daarentegen was positief, ook de provincie is overwegend zeer positief en wil dat er nu eindelijk wat gebeurt in deze omgeving. De gemeente Rotterdam moet nu beslissen over een wijziging in het bestemmingsplan, maar hier liggen de werkzaamheden sinds de gemeenteraadsverkiezingen stil omdat er eerst een nieuw college moest komen. Dat lijkt er nu te zijn. We wachten met spanning af.

Al jaren spraken we met ZHL over het tekort aan parkeerplaatsen. Eindelijk is daar schot in gekomen. De ingang van het bos aan de Staelduinlaan is inmiddels aangepakt en verfraaid. Ook is men hier bezig aan een parkeerplaats voor 30 tot 40 auto's. Oud asphalt is weggehaald en een nieuwe grondlaag aangebracht. Er is een nieuw toegangshek geplaatst en de parkeerruimte is afgezet met houten hekwerken. Er staat een tafel met banken en er zijn hekwerken om fietsen te stallen. De opening van de opgeknapte ingang + parkeerplaats is gepland op 20 juli.

De penningmeester heeft het financieel jaarverslag over 2017 gemaakt en dat laat een positief saldo van ongeveer € 2.000,- zien.

Veel vrijwilligers waren actief achter de balie tijdens de openingstijden op de zaterdagmiddagen, de zondagen en in de periode april - oktober op de woensdagmiddagen. In een enkele vakantieweek was de Koestal zelfs elke middag open. Ieder toonde zich goede gastheer en gastvrouw en regelmatig werd er spontaan voor onze gasten koffie en thee gezet. Dat leverde regelmatig blije gezichten en een gevulde fooienpot op.

In de Koestal was elk kwartaal weer een andere tentoonstelling te zien. In de filmzaal werd maandelijks een andere korte natuurfilm vertoond en ook in de kinderhoek waren steeds weer nieuwe filmpjes te zien.

De Koestal is ook altijd het startpunt van de vele excursies die er zijn. De publieksexcursies op de zondagen, het midwinterhoornblazen, de excursies voor scholen i.s.m. het WNT web zoals: herfstexcursies, voorjaarsexcursies GPS tochten en kaboutertochten. Daarnaast nog diverse excursies op aanvraag. Dan denk ik b.v. aan: personeel van Ipse de Brugge en van Songrow, vrijwilligers van de Vockestaart en een tuingroep. Totaal zijn dit al gauw zo'n 50 excursies het afgelopen jaar.

De Paasspeurtocht blijft een groot succes, met dit jaar, ondanks het slechte weer, toch bijna 500 betalende kinderen (inclusief begeleiding dus 1000 tot 1250

personen in het bos). Dit jaar werd in de herfstvakantie een herfstspeurtocht gehouden.

Daarnaast zijn er enkele bijzondere groepen die komen voor een activiteit; soms met regelmaat en soms éénmalig. Ik noem hier het klootschieten van de hockey-veteranen, Scouting kampeerterrein opende hier met haar vrijwilligers het 70 kampeerseizoen, de Soroptimisten kwamen langs, er was een huwelijksluiting op het grasveld, we deden mee met monumentendag en we hadden een mooie dag in samenwerking met de bibliotheek voor kinderen met als thema: met de biebee het bos in. Dit laatste was nieuw, maar zeker voor herhaling vatbaar.

De bouwcommissie heeft de filmzaal opgeknapt; een verfliekje doet veel, maar er is ook veel opgeruimd en gerepareerd. Er zijn kisten gemaakt voor oud fotomateriaal en behalve opgezette dieren, beschikte de Koestal afgelopen jaar ook over veel levende dieren. Dan bedoel ik niet de bijen, maar de motten, die de bekleding van het diorama hebben aangetast. Dat moet worden vernieuwd. Men is er mee bezig, maar het werk moet nog af.

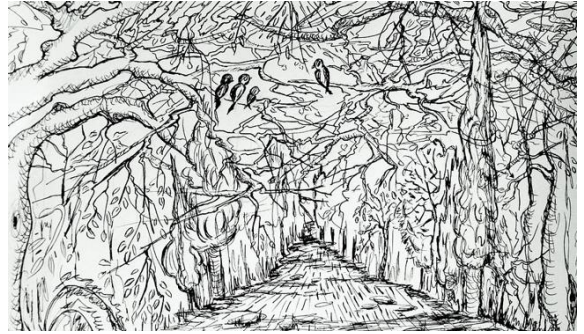
In de tuin was het dit jaar rustig. Nou ja, rustig..... Wekelijks werd er op de dinsdagmorgen veel onderhoud gepleegd door een aantal vrijwilligers. Als ik zeg: rustig, dan bedoel ik dat er dit jaar geen grote nieuwe projecten zijn te melden. Maar er is wel een rood bankje gekomen. Dit leverde veel reacties op, maar wie verwacht dat men zegt dat dit niet past in de natuur, die heeft het mis. Het contrasterende met de natuur levert juist positieve reacties op en een fotograaf wilde hier een foto maken en niet bij onze andere banken.

Naast de bestuurszaken en de activiteiten vanuit de Koestal zijn er meer zaken die onze aandacht vragen. Meestal gaat het hier om veel papierwerk en wordt dit min of meer stilletjes gedaan door niet- bestuursleden.

Sinds 25 mei is de nieuwe privacywet van kracht geworden. Welke gegevens hebben wij van u, wat doen we er mee en hoe lang bewaren we alles? Alles is netjes op een rij gezet en staat nu op onze site.

Voor de publieksexcursies, het midwinterhoorn blazen, de Paasspeurtocht worden persberichten gemaakt. Ook op andere momenten staan we soms positief, maar ook minder positief in het nieuws. Ik noem hier nog even het mooie paginagrote artikel van afgelopen maand waar ik dit jaarverslag mee begon, maar ook het bericht bij de

WOS over de "chaos" op de dijk bij de Paasspeurtocht. Wijzelf hebben geconstateerd dat dit jaar alles uiterst soepel verliep en dat de bewoners van de huisjes absoluut geen hinder hebben gehad met het in- en uitgaan van hun huisjespark. Dit hebben we de WOS laten weten.

Verder wordt 2x per jaar Staeltje Natuur uitgegeven. Ook dat kost veel tijd en er is nog de nieuwsbrief die een aantal keren per jaar verschijnt.

Elk kwartaal wordt er een schema gemaakt om de balie te bemannen en voor de Paasspeurtocht worden vergunningen gevraagd, terwijl een aantal vrijwilligers een verkeersregelaartoets afleggen om officieel als verkeersregelaar te mogen optreden.

De ledenadministratie vergt ook van één van onze vrijwilligers de nodige tijd. In- en uitschrijven van nieuwe leden, maar ook de maillijst voor de nieuwsbrief en de bezorgerslijsten voor Staeltje Natuur en de adreslijsten voor het overmaken van de contributie vragen om een goede ledenadministratie.

Overall hoor je dat vrijwilligersteams verouderen. Het afgelopen jaar hebben 5 vrijwilligers opgezegd of aangegeven dat zij minder vrijwilligerswerk willen gaan doen. Gelukkig zijn er ook enkele nieuwe vrijwilligers gekomen. Maar de aanwas is kleiner dan het opzeggen. Daarom is het nodig dat alle vrijwilligers eens om zich heen kijken of zij iemand kunnen vinden om het team te versterken. Liefst minimaal 5 tot 10 jaar jonger dan je zelf nu bent. Dan kunnen we tenminste ook spreken van een verjonging van het team. Als de helft de komende 3 jaar iemand aanbrengt, zou dat een mooi resultaat zijn. En denk nu niet dat u bij de helft zit die niemand hoeft te vinden. Nee, u allen hoort tot de helft die natuurlijk wel iemand vindt.

Tot slot wil ik u melden dat in 1978 de Koestal is geopend; dat is dus precies 40 jaar geleden. Het bestuur wil iedereen bedanken voor zijn of haar bijdrage, groot of klein, al heel veel jaren of nog slechts kort. Daarmee houden we de zaak die toen begon levend en dat wordt gewaardeerd. Niet alleen door het bestuur, maar ook door de vele bezoekers. We merken dat aan hun reacties. We hopen dat jullie ook het komende jaar jullie bijdrage willen geven, maar bovenal hopen we dat jullie zelf ook veel plezier beleven aan jullie vrijwilligerswerk. Dank jullie wel.

Kees Hendriks, secretaris

Verslag algemene ledenvergadering op de Staelduindag 30 juni 2018

Aanwezig 34 personen (zie hiervoor presentielijst)
Afwezig met bericht: Rob van Scherpenzeel; Jos en Mary Verbeek; Helen Hulsebosch en Lenie Vreugdenhil

1. Opening door de voorzitter.

De voorzitter geeft aan dat het precies 40 jaar geleden is dat het bezoekerscentrum is geopend. We hebben in die 40 jaar ruim 400.000 bezoekers ontvangen, waren 5.000 dagen open, zijn er ruim 80 tentoonstellingen opgezet en zijn er zeker meer dan 1500 (dit is een grove en waarschijnlijk lage schatting) excursies geweest. Hierin zitten onnoemelijk veel vrijwilligersuren. De voorzitter bedankt iedereen voor die vrijwillige inzet en hoopt dat we de 40 komende jaren net zo actief kunnen blijven als vereniging.

2. Notulen jaarvergadering 1 juli 2017.

Geen opmerkingen. Verslag goedgekeurd.

3. Ingekomen post.

Geen voor deze vergadering

4. Jaarverslag secretaris.

De secretaris leest het jaarverslag voor (zie dit Staeltje)

5. Jaarverslag penningmeester.

De voorzitter deelt het jaarverslag met de cijfers uit en geeft een korte toelichting op de cijfers. Er is een batig saldo van € 2.095,- Dat bedrag is toegevoegd aan de post groot onderhoud. Dit fonds moet best groot zijn, want als er wat gaat mankeren aan het gebouw, gaat het al gauw over een groot bedrag.

De kascontrolecommissie geeft aan dat ze alle cijfers bekeken hebben en verder geen onregelmatigheden hebben geconstateerd. Zij adviseren om de stukken goed te keuren en het bestuur décharge te verlenen. Dat gebeurt met algemene stemmen.

Kascommissie voor 2019 bestaat uit: Jos Verbeek, Janny Nederlof en Gemma Feller

6. Rondvraag.

Henk Trompetter geeft aan dat er een fietsroute is gemaakt door de ANWB die ook het Staelduinse Bos aandoet. De opening is op 25 augustus. Er staat een stempelpost in bos en de Koestal is ook hele dag open. We zoeken vrijwilligers. Wie?

Gerard Helmich vraagt of er bijgehouden is wanneer iemand lid werd en is bekend hoe lang hij al vrijwilliger is.

Antwoord: De inschrijfdatum wordt pas vanaf 2006 consequent bijgehouden. Gerard is al veel langer lid.

Corrie Tromp-van Ettinger vraagt waarom er zo weinig afvalbakken in het bos staan. Allereerst wordt opgemerkt dat dit een zaak is van ZHL. Daarna worden een aantal mogelijke redenen gegeven, zoals 80% in de bak, maar dus ook 20% erbuiten; kostenplaatje; bakken plaatsen = bakken legen, wie moet dat doen en hoe vaak?

Verwijderen omgevallen bomen in bos. De laatste storm heeft veel ravage in het bos gegeven. Alleen de bomen over de weg en over de paden die gevaar opleveren zijn verwijderd. Het beleid was jarenlang om omgevallen bomen zo veel mogelijk te laten liggen. Zorgt voor gevarieerde flora en fauna. Toch wordt er de komende tijd meer opgeruimd; er zijn te veel klachten over het bos dat er onverzorgd uitziet. Denk er wel aan dat het bos geen park wordt, maar anderzijds opruimen is niet hetzelfde als geheel verwijderen.

7. Sluiting.

Voordat de voorzitter de vergadering sluit, noemt hij de nieuwe vrijwilliger Adriaan de Ruiter en neemt hij afscheid van de vrijwilligers Marja Veenstra, Aleid Hermsen en Jos en Mary Verbeek. Zij krijgen een bloemetje.

Kees Hendriks

In memoriam Mary Thomson.

Met Mary heb ik minstens 15 jaar op zondagmiddag baliedienst gedaan. Ik was al geruime tijd als bemanningslid in de Koestal en zag Mary als het ware haar intrede doen. Bij Fokko was zij onder behandeling en hij had haar weten te

strikken als vrijwilligster. In het begin moest zij wel even wennen, maar na wat overredingskracht besloot ze gelukkig om ons team te versterken.

Wij hebben altijd heel prettig samengewerkt, waarbij al direct opviel dat niets maar dan ook niets haar te veel was. Haar liefde voor de natuur stond voorop en haar creatieve gave kwam eerst goed tot zijn recht toen ze ging meewerken bij de tentoonstellingscommissie.

Hoewel ze ging tobben met haar gezondheid, bleef ze toch altijd doorgaan en haar wil was vaak groter dan hetgeen ze in werkelijkheid kon opbrengen. De laatste vier jaren kwam Mary mij vanuit Maassluis altijd halen als we op zondag baliedienst hadden, omdat ze vond dat ik niet op de fiets moest komen. Altijd alles doen voor een ander, maar zelf niets terugverlangen! Een prachtige eigenschap die niet genoeg gewaardeerd kan worden. Het afgelopen jaar liet haar lichaam haar steeds meer in de steek, hoewel zij daar zelf niet aan wilde toegeven.

Eén van de laatste keren dat wij na de dienst samen wegreden uit het bos, zei ze uit de grond van haar hart: "Ja, ik weet het zeker, ik vind het heerlijk om hier in het bos te zijn." Onze samenwerking groeide uit tot een goede vriendschap die tot op het laatst heeft geduurd. Ik kon mij geen betere vriendschap wensen.

Bep v.d. Tol

Toen ik in 2002 bij het bos kwam, was Mary er al. Zij heeft heel veel gedaan: jeugdclub, tentoonstellingscommissie, baliedienst, aanvullen van drukwerk voor de balie. Ze maakte lang de notulen van de vergaderingen, totdat ze minder goed ging horen en dus niet meer alles kon bijhouden.

Ze heeft veel creatiefs gedaan voor de kinderhoek. Toen zij daarbij hielp, werden (behalve de foto's en een filmpje) op de tafel toebehoren gezet, zelfgemaakt of leuke dingen van thuis, die we ervoor mochten gebruiken.

Voor onze wisseltentoonstellingen maakte ze allerlei creatieve dingen, zoals voor de tentoonstelling "Denkend aan Holland" een heel grote dame, die op een stoel zat bij het begin van de tentoonstelling bij een tafeltje met enkele typisch Nederlandse dingen.

Ze was er nagenoeg elke week, behalve de laatste jaren, toen het met haar gezondheid regelmatig slecht ging. Toen hielden we diverse vergaderingen bij haar thuis, dan kon ze het toch meemaken. We werden dan altijd zeer verwend met heerlijke taarten. Ze was gek op bakken, maar wilde het zelf niet meer opeten.

Ze was weg van uilen en heeft ze verzameld. Haar huis stond overigens vol met allerlei dierenbeelden en

knuffelbeesten. Ze repareerde soms de oren van opgezette dieren in het bos, als die plat klapten. Ze was erg gezellig en door alles wat ze voor ons deed zullen we haar heel erg gaan missen.

We hadden haar uiteraard nog een lang en prettig leven gegund, maar doordat het nu zo slecht werd, is het goed, dat er een einde aan het vreselijke lijden is gekomen. We zullen haar niet vergeten en veel mooie herinneringen koesteren.

Irene Stokdijk.

Agenda 2019

t/m maart 2019	tijdens opening	Wisseltentoonstelling "Bos in het donker"
film in januari	tijdens opening	"Drie Waarden", Hoekse-, Krimpener- en Alblasserwaard (10 min)
film in februari	tijdens opening	"De duinen van Oostvoorne" (11 min)
zondag 3 februari	14:00 u	Publieksexcursie Knoppenwandeling *)
film in maart	tijdens opening	"De verborgen wereld van de Blauwe parel", over IJsvogels. (12 min)
film in april	tijdens opening	"Het ontstaan van de Utrechtse Heuvelrug", een ijskoud verleden (12 min)
zondag 7 april	08:00 u	Publieksexcursie Vogelwandeling *)
maandag 22 april	starten tussen 11:30 - 15:00	Paasspeurtocht door het Staelduinse Bos deelname € 2,50 (prijs onder voorbehoud)
film in mei	tijdens opening	"KNNV excursie Ganzenhoek - Meijendel" (11 min)
zondag 23 juni	14:00 u	Publieksexcursie Zomerwandeling *)
film in juni	tijdens opening	"Heide- en Veevinders", over 2 inheemse soorten. (13 min)

*) Voor de excursies graag opgeven bij Fam. v. Drongelen, tel. 0174-631427 of per e-mail aatendiek@gmail.com.

Informatie vereniging "VRIENDEN VAN HET STAELDUINSE BOS"

BESTUUR

Voorzitter	G. Keizer
Secretaris	C.D. Hendriks
Penningmeester	R. van Scherpenzeel
Algemeen leden	M. Aalbrecht D. van Drongelen-Sevenhuijsen J.M. Storm-Paalvast L. Veenstra

Bezoekerscentrum	d'Oude Koestel in het Staelduinse Bos Peppellaan 4, 2691 ND 's-Gravenzande; tel.0174-417 351
Open	Gehele jaar: zaterdag 13:00-16:00, zondag 11:00-16:00 Van april t/m oktober ook woensdag 13:00-16:00
Internet	www.hetstaelduinsebos.nl www.facebook.com/hetstaelduinsebos

Alg. informatie en afspraken groepen	D. van Drongelen; tel. 0174-631 427 of e-mail naar aatendiek@gmail.com
---	--

Correspondentieadres	C.D. Hendriks, v. Houtenstraat 2, 2672 DP Naaldwijk
Redactieadres	G. en E. Keizer, Riemtale 2, 3155 ND Maasland; tel. 010-5925 298
Ledenadministratie	E. Keizer, Riemtale 2, 3155 ND Maasland; tel. 010-5925 298
E-mail	✉ staelduinsebos@hotmail.com

U steunt ons vanaf minimaal € 7,50 per jaar, extra giften hierbij zijn zeer welkom. Het lidmaatschap loopt van 1 januari t/m 31 december. Als u lid wordt na 1 oktober bent u automatisch lid voor het volgende jaar. Opzeggen kan per e-mail of schriftelijk vóór 1 november, anders loopt het lidmaatschap automatisch door in het volgend kalenderjaar.

Bankrelatie	IBAN: NL02 ABNA 0476 891 809 BIC: ABNA NL2A t.n.v. ver. Vrienden van het Staelduinse Bos , Honselersdijk
--------------------	--

De Belastingdienst heeft de vereniging aangewezen als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Schenkingen, giften en nalatenschappen zijn voor u fiscaal aftrekbaar en de vereniging hoeft geen belasting te betalen over het binnengekomen bedrag.

Alle informatie vindt u op onze website bij: www.hetstaelduinsebos.nl/contact.html#ANBI

RSIN/Fiscaal nummer ANBI: 8137.44.519 K.v.K.no. 40397221

Eigenaar van het bos	Stichting Het Zuid-Hollands Landschap Oude Delft 116, 2611 CG Delft; tel. 010-272 2222 www.zuidhollandslandschap.nl e-mail: info@zhl.nl
Beheerder Staelduinse Bos	F. Spreen, Peppellaan 2, 2691 NG, 's-Gravenzande (kantoor bos 06-5177 3176)
Regiokantoor Kuststreek	Strandweg 17 3151 HV Hoek van Holland; tel. 010-272 2222 (bezoek alleen op afspraak); e-mail: regio-kuststreek@zhl.nl

Rooster zittingsperioden bestuur gekozen

1. G. Keizer	11-07-2009	5. M. Aalbrecht	06-07-2013
2. C.D. Hendriks	11-07-2009	6. J.M. Storm-Paalvast	06-07-2013
3. D. van Drongelen-Sevenhuijsen	26-06-2010	7. L. Veenstra	11-07-2015
4. R. van Scherpenzeel	30-06-2012		

ISSN – 0920 - 2277

Staeltje Natuur